

Начало>Съдебни процедури>Граждански дела>Признаване и принудително изпълнение на съдебни решения>

Процедури за изпълнение на съдебно решение

В областта на гражданското правосъдие текущите процедури и производства, започнали преди края на преходния период, ще продължат съгласно правото на ЕС. Въз основа на взаимно споразумение с Обединеното кралство порталът e-Justice ще поддържа информацията, свързана с Обединеното кралство, до края на 2022 г.

Процедури за изпълнение на съдебно решение

Северна Ирландия

1 Какво означава принудително изпълнение в областта на гражданските и търговските дела?

Принудителното изпълнение е правната процедура, чрез която може да се наложи задължителното изпълнение на съдебно решение, съдебна заповед или постановление на съдилищата.

Северна Ирландия разполага с единствена по рода си система за принудително изпълнение на съдебни решения по граждански дела. В повечето правни системи на обичайното право съдебните решения се изпълняват принудително чрез допълнителни разпоредения на съдилищата. В Северна Ирландия решенията на гражданските съдилища, свързани с получаване (събиране) на парични средства, вещи или имущество, се изпълняват принудително от централен орган, наречен „Служба за изпълнение на съдебните решения“ (*Enforcement of Judgments Office*), която изпълнява както административни, така и съдебни функции.

Службата за изпълнение на съдебните решения е създадена през 1971 г., а от 1979 г. насам се намира под управлението на Съдебната служба на Северна Ирландия (*Northern Ireland Courts and Tribunals Service*). Правомощията на Службата за изпълнение на съдебните решения и процедурите, прилагани от нея, се съдържат в Заповедта от 1981 г. относно изпълнението на съдебните решения (Северна Ирландия) (*Judgments Enforcement (Northern Ireland) Order*) („Заповедта от 1981 г.“) и Правилника от 1981 г. относно изпълнението на съдебните решения (Северна Ирландия) (*Judgments Enforcement Rules (Northern Ireland)*) (SR 1981/147).

Различните видове методи за принудително изпълнение са:

Заповед за плащане на вноски (*instalment order*) — това е заповед за плащане на вноски, при условие че на Службата за изпълнение на съдебните решения са представени убедителни доказателства, че длъжникът разполага или ще разполага със средствата за погасяване в разумен срок на цялата дължима сума или на някаква част от нея.

Заповед за запор върху доходите (*attachment of earnings order*) — това е заповед, която се връчва на работодателя на длъжника и с която от него се изисква да извършва периодични удържки от заплатата или възнагражденията на длъжника и да ги изплаща на Службата за изпълнение на съдебните решения. Тази заповед се различава от повечето други заповеди за принудително изпълнение по това, че Службата за изпълнение на съдебните решения не е оправомощена да я издава, без предварително да е получила молба от вискателя. Службата за изпълнение на съдебните решения също така може да спре връчването на заповедта на работодателя, ако са ѝ представени убедителни доказателства, че длъжникът доброволно ще извършва плащанията към Службата.

Заповед за изземване (*order of seizure*) — тази заповед позволява на Службата за изпълнение на съдебните решения да взема и да продава вещи или друго имущество на длъжника. Имуществото се предава на отговорно пазене и във владение на Службата за изпълнение на съдебните решения и се възлага на вискателя, в чийто полза е издадена заповедта.

Заповед за налагане на обезпечителни мерки върху земя (*order charging land*) — тази заповед се използва най-често за значителни задължения и обикновено се използва заедно с друг метод за принудително изпълнение. Сама по себе си тя не води до практическо принудително изпълнение на задължението; вискателят трябва да предприеме действия за упражняване на правомощията за принудителна продажба, като подаде до съда молба, за да реализира обезпечението. В заповедта от 1981 г. има и разпоредба за издаване на заповеди за налагане на обезпечителни мерки върху други видове имущество.

Заповед за назначаване на временен синдик (*order appointing receiver*) и заповед съгласно Закона относно производствата, образувани от и срещу Короната (*order under the Crown Proceedings Act*) — съгласно заповедта за назначаване на временен синдик главният експерт по принудително изпълнение (*Chief Enforcement Officer*) се назначава за временен синдик за всяко плащане, на което длъжникът може да има право. Примерите за видовете плащания, към които е приложима заповед за назначаване на временен синдик, включват наемите и печалбите от земя, реверсивните лихви по завещание или суми, дължими по договор на длъжник, който е самостоятелно заето лице, или плащания, дължими в резултат на граждански иск срещу друго лице или дружество.

Заповед за запор върху вземания на длъжника (запор върху вземания на длъжника от трети лица) (*attachment of debts (garnishee) order*) — със заповедта за запор върху вземания на длъжника се изисква длъжник (или „лице, дължащо имущество на длъжник по делото“) на длъжника по съдебното решение да изплати задължението на вискателя или в негова полза. Тази заповед предоставя статут на обезпечен кредитор на всеки кредитор, в чийто интерес е издадена, като тя се прилага за дължими или бъдещи вземания.

Заповеди за предаване владението върху земя (*orders for delivery of possession of land*) — съдебно решение във връзка с владението върху земя се изпълнява принудително чрез заповед за предаване на владението върху земята, като дава право на Службата за изпълнение на съдебните решения да изведе от имота всяко лице, което упражнява владението, независимо дали е ответникът или не.

Заповед за доставка на стоки (*order for the delivery of goods*) — съдебно решение за владение на стоки се изпълнява принудително чрез заповед за доставка на стоките. Стоките ще бъдат взети от Службата за изпълнение на съдебните решения и ще бъдат предадени на вискателя. Тази заповед не трябва да се бърка със заповед за изземване, тъй като стоките не се продават.

2 Кой орган или кои органи са компетентни да извършват принудително изпълнение?

Enforcement of Judgments Office

Laganside House

3 При какви условия може да се издаде подлежащ на принудително изпълнение документ или решение?

3.1 Производство

Всяко лице, което има право на принудително изпълнение на съдебно решение, може да подаде молба до Службата за изпълнение на съдебните решения за изпълнение на въпросното решение след заплащане на дължимата такса. Преди да бъде подадена молба, длъжникът трябва да бъде изпратено „уведомление за намерение за подаване на молба за принудително изпълнение“. Когато длъжникът не успее да плати посоченото в съдебното решение задължение в срок от десет дни от датата на уведомлението за намерение за принудително изпълнение, ищецът може да пристъпи към принудителното изпълнение. Предварителна молба може да бъде подадена в случаите, когато балансът на всички дължими суми надвишава 3000 GBP. Това дава възможност на вискателя по съдебното решение да получи заповед за предаване на отговорно пазене и доклад относно средствата на длъжника, за да вземе по-информирано решение дали да пристъпи към принудително изпълнение.

След като молбата бъде приета, Службата за изпълнение на съдебните решения незабавно връчва на длъжника заповед за предаване на отговорно пазене, съгласно която за определени вещи на длъжника (с малки изключения, като например вещи на семейството) се счита, че са във владение и на разположение на Службата за изпълнение на съдебните решения, така че той не може да се разпорежда с тях. Заповед за предаване на отговорно пазене се издава само при заплащане на посочената в решението сума или когато молбата за принудително изпълнение е отхвърлена.

Следващият етап в процеса на принудително изпълнение е разкриването на информация за средствата на длъжника и той е от основно значение за определянето на молбата за принудителното изпълнение. Длъжникът по съдебно решение е задължен да предостави на служителя по принудително изпълнение (enforcement officer) всяка информация по отношение на неговите средства, която служителят поиска. Длъжникът по съдебното решение се разпитва в неговия дом или се призовава да се яви в съда пред служител, който е определен да проведе разпита. След като се получи доклад от служителя по принудително изпълнение, председателят (Master) (вж. по-долу) или главният експерт по принудително изпълнение постановява временно решение относно разпореждането с молбата за принудително изпълнение. Само председателят може да издава заповеди за изземване, заповед върху вземания на длъжника от трети лица и заповеди за назначаване на временен синдик или заповед съгласно Закона относно производствата, образувани от и срещу Короната. Под внимание се вземат финансовите и други съответни обстоятелства на длъжника и се определят най-добрите средства за принудително изпълнение на съдебното решение, както и дали решението изобщо може да бъде изпълнено. Страните биват уведомени, като им се дава възможност да подадат възражения. Ако не е подадено възражение, решението се потвърждава, но в случай че е подадено такова, въпросът се вписва за разглеждане пред председателя.

Статутът, ролите, отговорностите и правомощията на съдебните служители

Службата за изпълнение на съдебните решения се ръководи от старши служител, който е със статут и ранг на председател (вид съдебен служител), а персоналът включва главен експерт по принудителното изпълнение (и заместник), служители, назначени към тази служба, и служители по принудително изпълнение, всеки от които е разпределен към район в Северна Ирландия.

Правомощията, предоставени на Службата за изпълнение на съдебни решения, за да упражнява своята компетентност, са изложени в Заповедта от 1981 г. От особено значение е правомощията да обхващат широк набор от изброените по-горе заповеди за изпълнение. Службата за изпълнение на съдебните решения разполага и с допълнителни правомощия, които са в помощ на процеса на принудително изпълнение. Те включват издаването на заповеди за предаване на отговорно пазене и процесите във връзка с явяването пред съда и разпита на свидетели, разпит на длъжници по отношение на техните средства, включително разпит на трети лица (които могат да разполагат с информация за средствата и активите на даден длъжник) и получаване на парични средства, възстановени при принудително изпълнение на съдебни решения. Службата за изпълнение на съдебните решения разполага и с правомощието да отхвърля молба за принудително изпълнение. В Заповедта от 1981 г. не са посочени основанията, поради които може да се извърши това, но обикновено такива са налице, когато ищецът няма право да изпълнява принудително съдебно решение. Когато съдебно решение не може да бъде изпълнено принудително съвременно (чрез издаване на каквато и да е заповед за принудително изпълнение), Службата за изпълнение на съдебните решения може да издаде уведомление и удостоверение за невъзможност за принудително изпълнение. Тя разполага и с широки правомощия за безусловно или условно спиране на принудителното изпълнение на всяко съдебно решение.

Използване на адвокати или други правни специалисти

По време на изслушването пред председателя всяка страна или лице, засегнато от дадена заповед, може да се яви лично или да се представлява от адвокат или солиситър (solicitor).

Таблица за разностите за принудително изпълнение

Системата за принудително изпълнение на съдебните решения в Северна Ирландия се финансира от платените от ползвателите такси. Дължимите такси се съдържат в част 1 от Таблицата към Заповедта от 1996 г. относно таксите за изпълнение на съдебни решения на Северна Ирландия (с измененията) (Judgments Enforcement Fees Order (Northern Ireland) 1996) (Законови разпоредби от 1996 г., № 101) и зависят от сумата, подлежаща на възстановяване съгласно решението, а настоящите такси могат да бъдат намерени и на уебсайта на Съдебната служба на Северна Ирландия.

3.2 Основни изисквания

Компетентността на Службата за изпълнение на съдебните решения е определена в Заповедта от 1981 г. и включва следните съдебни решения: Съдебни решения относно парична сума, включително съдебни решения от всякакви съдебни инстанции в Северна Ирландия, решения, постановени извън Северна Ирландия и вписани в Северна Ирландия, както и някои съдебни решения, постановени съгласно европейското законодателство във връзка със задължение или обезщетение за причинени вреди, заедно с някои решения на трибунали и арбитражни решения Съдебни решения, съгласно които дадено лице има право на владение върху каквато и да е земя, главно заповеди за владение в полза на ипотечарни кредитори, въпреки че се издават и във връзка с наемодатели от частния и публичния сектор

Съдебни решения, съгласно които дадено лице има право на доставката на стоки

Съдебни решения, с които от дадено лице се изисква да плати парична сума в съда или да извърши дадено действие в рамките на ограничен срок, и съдебни решения срещу дружество.

Съществуват някои ограничения по отношение на правомощията на Службата за изпълнение на съдебните решения във връзка с принудителното изпълнение на дадено решение, включително:

Когато решението може да бъде изпълнено принудително само с разрешение от страна на съда, който го е постановил, първо трябва да бъде получено въпросното разрешение.

Когато принудителното изпълнение е спряно или отложено, молбата за принудително изпълнение не може да бъде изпълнена, докато не бъде отменено спирането или отлагането.

След изтичането на шест или повече години от момента, в който решението е станало изпълняемо, то не може да бъде изпълнено. Възможно е да се подаде молба до председателя, за да разреши принудително изпълнение след изтичането на този срок.

Преди да е възможно принудително изпълнение на съдебно решение срещу лице, в което фигурират име или изписване, различаващи се от неговото собствено, се изисква разрешение от страна на съда.

Решението относно това, коя заповед за принудително изпълнение да бъде издадена, се взема от Службата за изпълнение на съдебните решения и никой ищец не може да изисква използването на някакъв конкретен метод.

4 Цел и естество на принудителните мерки

4.1 Кои видове активи могат да бъдат предмет на принудително изпълнение?

Изпълнително действие по отношение на заплати или възнаграждения може да бъде предприето, като се използва процедурата за налагане на заповед върху доходите. Приспадатата сума се изчислява, като се отчитат „нормалната ставка на приспадане“ и „защитената част от доходите“. Първото представлява процентът, при който Службата за изпълнение на съдебните решения смята, че е обосновано доходите на длъжника да се използват за удовлетворяване на задължението му съгласно съдебното решение. Второто представлява частта от доходите, под която Службата за изпълнение на съдебните решения счита, че доходите на длъжника не следва да бъдат намалявани, като се отчитат неговите средства и потребности.

Съществуват четири категории имущество, които могат да бъдат предмет на заповед за изземване:

вещи, по отношение на които длъжникът има интерес с оглед на продажба;

парични средства, менителници, облигации и записи на заповед, както и всякакви други ценни книжа за парични средства, принадлежащи на длъжника;

всяка животозастрахователна полица, при която единствено длъжникът има права на бенефициер; и

вещи на съпруга (съпругата) на длъжника, когато задължението, посочено в съдебното решение, се отнася до получени вещи или предоставени услуги, или наем или дължими ставки по отношение на заемането на помещения за общо ползване или забавление на длъжника и неговото семейство.

Несеквестируемото имущество включва дрехи, мебели, завивки и други вещи на семейството от първа необходимост; инструменти и пособия за търговската дейност на длъжника на стойност 200 GBP; имущество, предадено на отговорно пазене на длъжника от друго лице; и имущество в ръцете на назначен от съда временен синдик.

Заповед за налагане на обезпечителни мерки върху земя може да бъде издадена по отношение на земя или поземлено владение на длъжника, а „поземлено владение“ включва всеки законен или вещноправен интерес или дял, сервитут, право, право на собственост, вземане, искане, такса, залог или тежест върху, над, към или по отношение на земята. Заповедите за налагане на обезпечителни мерки и други подобни заповеди могат да бъдат издадени освен по отношение на земя и по отношение на други видове имущество. По-специално това са средства или акции в държавни органи, държавни предприятия или дружества; обикновени облигации; средства в съда; дялове в частни дружества.

Освен налагането на заповед върху средства, дължими на длъжника по съдебното решение от клиент или потребител за извършена работа или услуги, заповед за заповед върху вземания на длъжника може да бъде издадена по отношение на всички парични средства, които длъжникът по съдебното решение има в банка или дружество за жилищно кредитиране.

4.2 Какви са последиците от принудителните мерки?

Всяка заповед за изпълнение, издадена от Службата за изпълнение на съдебните решения, има същата сила и последици като заповед на Висшия съд. Съществуват различни допълнителни правомощия за принудително изпълнение, които могат да бъдат използвани в случай на неспазване на заповед за изпълнение, включително:

Принудителна мярка задържане за шестседмичен срок поради умишлено неплащане на вноски, дължими съгласно заповед за плащане на вноски, или друга парична сума, посочена в член 107 от Заповедта от 1981 г.

Заповеди за секвестриране, с които всяко лице, назначено да секвестрира, е оправомощено да навлиза в земите, които са собственост на лицето, срещу което е постановено решението; да получава, секвестрира и взема наемите и печалбите от тази земя; да взема всяко друго лично имущество на тази страна и да го държи като секвестрирано, докато не бъде изпълнена заповедта.

Неизпълнение на разпореждане на Службата за изпълнение на съдебните решения може да бъде отнесено пред Висшия съд, който може да разглежда нарушението като извършено пред този съд.

4.3 Какъв е срокът на действие на тези мерки?

Удовлетворяване на съдебно решение относно парична сума се изпълнява, когато посочената в решението сума се погасява или удовлетворява.

Когато това е изпълнено, всяка заповед за принудително изпълнение по отношение на съдебното решение се отменя. Когато заповед за владение на земя или за доставка на стоки е изпълнена успешно, не е възможно да бъдат образувани допълнителни производства, освен за възстановяване на разходите и разноските по принудителното изпълнение.

Взискател или длъжник по съдебно решение може да подаде молба до Службата за изпълнение на съдебните решения за отмяна, освобождаване или промяна на заповед за принудително изпълнение и е възможно да бъде проведено изслушване.

5 Има ли възможност за обжалване на решението, с което се постановява такава мярка?

Вътрешните жалби се подават от главния експерт по принудително изпълнение до председателя.

Външни жалби по фактически и правни въпроси се подават от Службата за изпълнение на съдебните решения до Висшия съд при обстоятелствата, посочени в член 140 от Заповедта от 1981 г., а ревизионна жалба се подава до Апелативния съд. Налагането на заповед върху доходите е единственият вид включена в член 140 заповед за принудително изпълнение на съдебно решение относно парична сума и срещу отказа да се издаде конкретна заповед за принудително изпълнение няма общо право на обжалване.

6 Подлежи ли принудителното изпълнение на ограничения, по-специално във връзка със защитата на длъжника или сроковете?

В член 17 от Заповедта от 1981 г. относно изпълнението на съдебните решения (Северна Ирландия) (Judgments Enforcement (Northern Ireland) Order 1981) и правило 5 от Правилника от 1981 г. относно изпълнението на съдебните решения (Северна Ирландия) (Judgments Enforcement Rules (Northern Ireland) 1981.) са определени редица давностни срокове по отношение на принудителното изпълнение. Давностните срокове съществуват и са свързани с редица различни сценарии, при които се иска принудително изпълнение на съдебно решение. Тези срокове са установени, за да се осигури защита за длъжника в редица различни ситуации, като например [но не само]:

а) когато преди да се пристъпи към принудително изпълнение, трябва да бъде поискано разрешение от съда;

б) когато съдът е спрял или отложил принудителното изпълнение на съдебно решение, което би попречило на принудителното изпълнение на съдебно решение от страна на Службата за изпълнение на съдебните решения;

в) когато молбата за принудително изпълнение на съдебно решение е подадена след изтичане на повече от 6 години, считано от датата, на която съдебното решение е станало изпълняемо. В този случай вискателят ще поиска разрешение от службата, за да приведе в изпълнение нейното решение, преди да подаде молба — това ще бъде решено от председателя на Службата за изпълнение на съдебните решения;

г) молбата за принудително изпълнение няма да бъде приета, когато от датата, на която решението е станало изпълняемо, са изминали повече от 12 години;

д) когато са подадени повече от една молби за изпълнение на едно и също решение. Ако са подадени повече от една молби, вискателят ще поиска разрешение от главния експерт по принудително изпълнение, преди да подаде друга молба за изпълнение по същото решение;

е) когато след като е постановено решението, вискателят е възложил задължението на трето лице;

ж) когато съдът е поставил условие относно решението, което не е изпълнено, с което би се попречило на изпълнението на решение, постановено по отношение на Службата за изпълнение на съдебните решения;

з) приемане на молба за принудително изпълнение, когато заповедта за спиране на изпълнението е висяща съгласно правило 103. Разрешението на председателя трябва да бъде издадено, преди да е подадена каквато и да е молба за принудително изпълнение;

и) приемане на молба за принудително изпълнение, когато е издадено разпореждане за спиране на изпълнението на основание несъстоятелност съгласно член 14, параграф 1.

Ако Службата за изпълнение на съдебните решения е удостоверила, че дадено съдебно решение е неизпълняемо (членове 19—21 от Заповедта от 1981 г. относно изпълнението на съдебните решения (Северна Ирландия), удостоверието може да бъде отменено (по молба на вискателя).

Срокът за това обаче е ограничен до 12 години от датата, на която е издадено удостоверието за невъзможност за принудително изпълнение).

Съгласно член 16 от Наредбата на Северна Ирландия за давността от 1989 г. (Limitations (Northern Ireland) Order) давностните срокове относно принудителното изпълнение на съдебни решения (и лихви) няма да започнат да текат, ако са изминали 6 години от момента, в който решението е станало изпълняемо. Председателят на Службата за изпълнение на съдебните решения ще вземе това предвид при разглеждане на молба за изпълнение на съдебно решение, което е постановено преди повече от 6 години (вж. буква г) по-горе).

Връзки по темата

[Съдебна служба на Северна Ирландия](#)

Тази уеб страница е част от „Вашата Европа“.

Ще се радваме да получим вашите [коментари](#) относно полезността на предоставената информация.

This webpage is part of an EU quality network

Последна актуализация: 22/10/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.